

Sygn. akt III Cz 10/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Arkadia Wyraz - Wieczorek

Sędziowie: SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

SR (del.) Marcin Rak

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku wierzycielki Z. S.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużniczki

na skutek zażalenia wierzycielki

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 22 października 2013 r., sygn. akt II Co 4613/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR (del.) Marcin Rak SSO Arkadia Wyraz – Wieczorek SSO Magdalena Balion - Hajduk

Sygn. akt III Cz 10/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 22 października 2013r. Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił wniosek wierzycielki Z. S. o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu - nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Rejonowy w Gliwicach w dniu 1 sierpnia 2011r., sygn. akt I Nc 866/11, przeciwko małżonkowi dłużniczki K. J. C..

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji wskazał, że wierzycielka nie wykazała, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużniczki. Wierzycielka winna załączyć dokument urzędowy lub prywatny podpisany przez małżonka dłużniczki, z którego wynika udzielenie zgody na dokonanie czynności prawnej lub potwierdzenie zawarcia umowy. Wierzycielka nie zdołała wykazać tej przesłanki na podstawie oświadczeń - swojego oraz M. N..

Nie mogą one bowiem zastąpić oświadczenia małżonki dłużniczki. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji wskazał art. 787 k.p.c. a contrario.

Wierzycielka Z. S. w zażaleniu domagała się zmiany orzeczenia poprzez nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Rejonowy w Gliwicach w dniu 1 sierpnia 2011r. w sprawie sygn. akt I Nc 866/11 przeciwko małżonkowi dłużniczki J. C. oraz zasądzenia na swoją rzecz od małżonka dłużniczki kosztów postępowania. Zarzuciła orzeczeniu naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, a to art. 787 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i uznanie, że dokument prywatny, o którym stanowi wskazany przepis musi pochodzić od małżonka dłużniczki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 787 k.p.c. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika.

Postępowanie z art. 787 k.p.c. należy odróżnić od postępowania rozpoznawczego, gdyż ma ono na celu jedynie wyjaśnienie, czy istnieją podstawy do rozszerzenia egzekucji na podmiot, który nie brał udziału w procesie. W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika, z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, sąd bada, czy tytuł egzekucyjny odpowiada ustawowym wymogom oraz czy wskazana przez wierzyciela osoba jest małżonkiem dłużnika określonego w tytule egzekucyjnym, czy małżonków łączy ustrój wspólności majątkowej i czy ustrój ten istniał w dacie wydania tytułu egzekucyjnego oraz czy pozostaje w trakcie postępowania klauzulowego (por. postanowienie SN z dnia 8 czerwca 1967 r., I CZ 18/67, OSNC 1968, nr 2, poz. 22).

W obecnym stanie prawnym zaspokojenie długu wynikającego z jakiegokolwiek zobowiązania zaciągniętego przez jednego z małżonków, z całego majątku wspólnego obojga małżonków ma charakter wyjątkowy i jest ono możliwe pod warunkiem udzielenia zgody przez drugiego z małżonków na zaciągnięcie zobowiązania. W toku postępowania z art. 787 k.p.c. wierzyciel występujący z wnioskiem jest zobowiązany załączyć oryginał dokumentu urzędowego (zob. art. 244) lub prywatnego (zob. art. 245), podpisanego przez małżonka dłużnika, z którego wynika udzielenie zgody na dokonanie czynności prawnej. Jeżeli zgoda została udzielona w formie ustnej, wierzyciel nie może domagać się nadania klauzuli przeciwko małżonkowi dłużnika. Zgoda małżonka na zaspokojenie wierzyciela z majątku wspólnego może zostać dokonana w każdym czasie, także następczo po zaciągnięciu zobowiązania przez dłużnika. Należy podkreślić, że w sprawie o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika (art. 787 k.p.c.) nie jest dopuszczalne stosowanie domniemania faktycznego przy ustalaniu, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała za zgodą małżonka dłużnika (tak uchwała SN z dnia 18 marca 2011r., III CZP 117/10, OSNC 2011/11/120).

W niniejszej sprawie wierzycielka Z. S. nie przedstawiła dokumentu urzędowego ani prywatnego podpisanego przez J. C., który wykazywałby dokonanie czynności prawnej stwierdzonej tytułem egzekucyjnym przez K. C. za jego zgodą. Na podstawie zarządzenia z dnia 3 września 2013r. wierzycielka została zobowiązana do wykazania dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużniczki – w terminie 21 dni pod rygorem przyjęcia, że okoliczność stwierdzona tym dokumentem nie została wykazana (k. 12). Celem wykonania zobowiązania wierzycielka przedstawiła oświadczenia swoje oraz M. N., w których stwierdzono, że J. C. wiedział o pożyczkach zaciągniętych przez małżonkę, gdyż tak wynika z relacji K. C..

Na podstawie przedłożonych oświadczeń nie można przyjąć, że wierzycielka wykazała przesłankę wyrażenia przez małżonka dłużniczki zgody na dokonanie czynności prawnej, z której wynika wierzytelność stwierdzona tytułem egzekucyjnym. Zgoda lub potwierdzenie zaciągnięcia zobowiązania musi stanowić oświadczenie woli złożone w formie pisemnej i pochodzące od małżonka dłużniczki.

Przesłanka z art. 787 k.p.c. nie została wykazana, a tym samym brak było podstaw do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużniczki.

Reasumując, Sąd Okręgowy oddalił zażalenie na podstawie art. 385 k.p.c. w zw.

z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

SSR (del.) Marcin Rak SSO Arkadia Wyraz – Wieczorek SSO Magdalena Balion – Hajduk